

Opregle HAARLEMSCHE

Van

Donderdagsche COURANT

27 Maart.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 23 Maart. Berigten uit Athene van 6 Maart houden in, dat de minister van financiën drie nieuwe belastingwetten bij de Kamer der vertegenwoordigers had ingediend. Onder anderen werd daarbij eene vermindering van de belasting op het vee voorgesteld. — De geldmiddelen van het Rijk stonden goed; maar, vermits zoo vele nieuwe, door de tegenwoordige staatkundige inrigting veroorzaakte uitgaven op de begroting voorkwamen, scheen de invoering van nieuwe belastingen onvermijdelijk te wezen.

— Den 19den dezer heeft de zwaitsersche Landdag, met eene meerderheid van 13 stemmen, besloten, om de zitting voor een onbepaalden tijd te schorsen. Lucern en deszelfs aanhang verlangden, dat de zitting bepaaldelijk zou gesloten worden en de Landdag uiteengaan, omdat er toch geen vooruitzigt was, om tot een afdoend besluit aangaande het vraagstuk der Jesuiten te komen.

Volgens brieven uit Weenen, heeft de oostenrijksche regering laatstelijk gelast, dat het observatie-corps aan de zwaitsersche grenzen versterkt zal worden.

— Te Berlijn werd dezer dagen verhaald, dat de Koning, als eene eerste uitbreiding van het stelsel van vertegenwoordiging, verlangde, dat ook de handel en de nijverheid voortaan in 't bijzonder op de Landdagen vertegenwoordigd zouden worden, en dat de minister *v. Arnim* met het opstellen van een ontwerp van wet daaromtrent belast was.

FRANKRIJK.

PARIS, 23 Maart. Daar de zittingen van de wetgevende Kamers geschorst zijn, is de openbare aandacht thans uitsluitend gevestigd op de tusschen de Regering en de hooge geestelijkheid bestaande spanning. De verklaring van den bisschop van Arras wordt door de dagbladen der verschillende partijen zeer uiteenlopend beoordeeld. Alle schijnen echter daarin overeenstemmen, dat het gedrag van dien kerkvoogd geenszins is goedtekeuren. Het ministeriële ochtendblad, hetwelk heden de bedoelde verklaring aan zijne lezers mededeelt, merkt intusschen op, dat dezelve in zeer gematigde bewoordingen vervat is, en dat de bisschop van Arras zich teregt beklagt over de smaadredenen, waaraan hij blootgesteld is geweest ter zake zijner eerste verklaring, dat hij het werk van den heer *Dupin* niet wilde veroordeelen, dan na een rijp onderzoek. De aartsbisschop van Parijs, monseign. *d'Affre*, heeft mede een verzoeken in het licht gegeven, waarin hij beweert, dat de regering hoogst onverstandig handelt, met de kerkvoogden ter zake van misbruik van magt te veroordeelen.

— De tijdingen, welke onlangs uit Marocco, nopens den toestand van *Abd-el-Kader*, zijn medegedeeld, worden grootendeels bevestigd door de berigten, welke men te dien aanzien in het te Algiers uitkomende dagblad leest, en welke inhouden, dat de Emir zich nog steeds in de provincie van de Rif ophield en dagelijks in magt toenam; — dat de Keizer van Marocco, najverig op den invloed, welchen dat opperhoofd ook op zijne onderdanen bleef uitoefenen, hem tot onderwerping aan zijn gezag had aangespoord, doch dat *Abd-el-Kader* bepaaldelijk had geweigerd te gehoorzamen. Voorts leest men in dat dagblad, dat de generaal *Lamorieciere* voornemens was, eenen verkenningstogt te ondernemen tegen den Emir, en te dien einde eerlang aan het hoofd eene afdeling naar het westelijke gedeelte der provincie zonde vertrekken.

PARIS, 24 Maart. Heden hebben de Gedeputeerden beaardslaag over de wet, houdende verschillende bepalingen betreffende de heffing der in- en uitgaande regten. Bij die gelegenheid is het tractaat, 't welk in 1842 met België is gesloten ter bevordering van den invoer van belgisch garen en linnen, ter sprake gebragt en door verschillende leden heftig aangevallen, als welke ongaarne aan de regering de verlangde bevoegdheid nopens de wijziging van sommige regten zouden verleenen, zonder den waarborg, dat het tractaat niet weder zoude worden vernieuwd.

Tevens is het voorstel van den heer *Boissy d'Anglas*, wegens de beperking der bevoegdheid, om als lid der Kamer te worden benoemd, voorgelezen, en heeft de minister van financiën eene wet voorgedragen, ter inwisseling en vermindering van de nog in omloop zijnde stukken van zes oorden, vijftien en dertig sols, enz.

— Een bijzondere brief uit Algiers van den 15den Maart maakt gewag van groote toebereidselen voor eenen nieuwen veldtogt tegen de Kabijnen, die in den loop der maand April zal worden ondernomen, en welke door den maarschalk *Bugeaud* zoo onvermijdelijk is geoordeeld ter verdere vestiging van het fransch gezag in Algerie, dat hij zijn ontslag zoude hebben genomen, indien hem de middelen daartoe waren geweigerd. Het hoofddoel is het vermeerderen, bezetten en versterken van de haven van Collo aan de zee kust, 20 à 25 uren van Bone en 65 à 70 uren van Algiers, gelegen in een zeer vruchtbaar oord en allezins geschikt ter verzekering van de gemeenschap van Constantine met Algiers.

— De brieven uit Madrid van 18 Maart behelzen de belangrijke tijding, dat de wet op de teruggave der nog onverkochte nationale goederen aan de geestelijkheid, met de aanzienlijke meerderheid van 126 tegen slechts 16 stemmen, is aangenomen. Het nemen van dit besluit is voorafgegaan door eene redevoering van den presiderenden minister, waarin deze heeft verzekerd, dat te Rome slechts naar het tot stand brengen van deze wet werd gewacht, om eenen nuntius herwaarts te zenden en de wettigheid der regering van Koningin *Isabella* te erkennen. Hij heeft aan den anderen kant getracht, aan de bezitters der verkochte nationale goederen de meest mogelijke gerustheid in te boezemen, ten aanzien van de zekerheid en onschendbaarheid van deze hunne bezittingen.

De gematigde constitutionelen zijn verslagen, zoowel over de wet, als over de groote meerderheid, waarmede zij is goedgekeurd. Zij duchten, dat, nu de geestelijkheid eenmaal weder grondbezitter is, de ministeriële geruststellingen spoedig zullen worden vergeten; — dat de bezitters der bedoelde goederen eerlang op allerhande wijzen zullen worden gekweld en genoopt tot teruggave, hetzij zonder vergoeding, hetzij tegen eenen spotprijs, — en dat het bewind, of genoodzaakt zal zijn om op den nu ingeslagen weg van terugkeer voorttegaan, of dat er nieuwe en heillooze onlusten zullen uitbreken.

De wet is dadelijk bij den Senaat ingebragt. Men verspreidt proclamatie van *D. Carlos*, waarbij deze verklaart, afstand te doen ten behoeve van zijn zoon, en denzelven aan de vaderlandsliefde van de Spanjaarden aanbeveelt.

— De bekende dwerg *Tom Thumb* (*Duimpje*) is in Parijs aangekomen, en heeft de eer gehad van door den Koning te worden ontvangen.

— De 5 pc. zijn 117 60 fr. en 75 gebleven; 3 pc. 85 fr. 60 en 55. Het gerocht wil, dat de bewindstieden er steeds op uit zijn, om de conversie der 5 pc. renten ten minste nog een jaar te verschuiven. De commissie, welke belast is, om het voorstel daartoe strekkende te onderzoeken, beoogt zoo weinig ijver, dat men geneigd zoude zijn te gelooven, dat zij het bewind daarin verlangt te ondersteunen.

GROOT-BRITANNIE.

LONDON, 23 Maart. Uit Oost-Indië, namelijk uit Calcutta, zijn hier berigten ontvangen van den 8sten Februarij.

Daaruit blijkt, dat bij voortduring troepen naar de grenzen van het Rijk van Lahore gezonden werden, ter zake van de daar heerschende woelingen, en dat steeds gesproken werd van eene tusschenkomst van het britsche bewind in de zaken van dat Rijk. Vooreerst echter zou men zich, naar het scheen, tot maatregelen van verdediging en tot beveiliging der britsche grenzen bepalen. „Dat het genoemde land (dus leest men in een onzer dagbladen), hetwelk zoo rijk is in allerhande hulpbronnen, en door zijne ligging van het grootste belang is voor onze oost-indische bezittingen, te eeniger tijd aan die bezittingen zal worden toegevoegd, is buiten allen twijfel. Het is slechts eene kwestie van tijd. Indien die gebeurtenis te zeer verhaast werd, zou de waarde der aanwinst verminderd worden door de beschuldiging, dat dezelve door bedrog of wederregtelijk geweld is verkregen. Het land zal, door den loop der gebeurtenissen, van zelf aan ons gouvernement vervallen, met de hartelijke medewerking van deszelfs bevolking, die de onderdrukking en wredeheden van hare eigene vorsten moede is.”

— Heden zijn de 3 pc. gecons. resc. 100 $\frac{1}{2}$ verhandeld. Spanje 5 pc. 30 à 4. Portugal 67 $\frac{1}{2}$ à 68 $\frac{1}{2}$

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Maart. De Koning is ditmaal afgeweken van zijne gewoonte van gedurende de Paaschdagen de protestantsche kerk ten minste éénmaal te bezoeken. De Koningin daarentegen heeft, elken feestdag, de dienst in twee onderscheidene kerken bijgewoond.

— De Vlamingen beklagen zich weder over de terugzetting, waarvan zij steeds de slagtoffers zijn. Bij de laatste benoeming voor eene raadsheersplaats in het Hof van cassatie heeft een Vlaming weder voor een Luikenaar moeten onderdoen. Van de 19 leden, uit welke dit Hof bestaat, behooren slechts 3 tot de beide Vlaanderen.

— De commissie voor den gang bij Cumplich maakt geen haast met haren arbeid. Zij zal eenige harer leden naar Engeland zenden, om te vernemen, hoe men het aldaar met de gewelven aanlegt. — Aan den ijzeren weg van Namen naar Luik zal met kracht worden gearbeid. Men rekent, dat eerlang in België dergelijke wegen ter lengte van 55 uren gaans met behulp van vreemde en nieuwe kapitalen vervaardigd zullen worden.

— Van alle zijden gaat een kreet op tegen het voorstel ter verhooging van de regten op den invoer van vreemde granen; ook in Vlaanderen, alwaar men rekende, dat dit voorstel den meesten bijval zoude hebben gevonden.

NEDERLANDEN.

GOES, 22 Maart. Op vele plaatsen van ons eiland, bijzonder die aan het strand gelegen zijn, vangen de landlieden ganzen en eenden met de hand, of kunnen ze met stokken neerslaan. Deze vogels zijn echter zoo vermagerd, dat alle de vederen eenige waarde hebben. (*Goessche Cour.*)

's GRAVENHAGE, 25 Maart. Het heeft den Koning behaagd, aan den gepensioneerden luitenant-generaal *J. baron van Geen*, hoogstdezelfs adjutant in buitengewone dienst, den rang te verleenen van generaal der infanterie, mitsgaders aan den gepensioneerden generaal-majoor *Jhr. R. A. Klerck*, mede adjutant *Zr. Ms.* in buitengewone dienst, dien van luitenant-generaal, voor beiden zonder bezwaar der schatkist, als eene bijzondere gunst, en zonder eenige gevolgtrekking voor anderen.

Bij besluit van den 21sten Maart, heeft *Z. M.* benoemd: tot secretaris der gemeente Kralingen, *J. Oudorp Kortebant*; tot schepen der stad Roermonde, *K. T. Leurs*, lid van den raad aldaar.

— De centrale afdeling van de Tweede-Kamer der Staten-generaal heeft thans haar voorloopig verslag opgemaakt over het voorstel tot herziening der Grondwet. Zij vangt haar verslag aan met te vermelden, dat in twee afdelingen de voorstellers, ten getale van drie, zelve geen werkzaam deel aan de beraadslagingen genomen, of althans zich onthouden hebben, om hun individueel gevoelen omtrent het geheel en de bijzondere deelen van het voorstel te doen kennen, waaruit alzoo volgt, dat, zoo dikwijls als in dit verslag van meerderheid of minderheid der tegenwoordig geweest zijnde leden zal gewaagd worden, zulks behoort te worden opgevat van de meerderheid of minderheid van doorgaans 49 leden, daaronder begrepen vijf der voorstellers.

Daarna is de centrale afdeling getreden in eenige algemeene beschouwingen.

§ 1. Een eerste punt van beschouwing, hetwelk zich bij de behandeling van het aangeboden voorstel heeft voorgedaan, betrof het *initiatief*.

Het voorstel, uit dit oogpunt overwogen zijnde, is door twee en dertig leden der Kamer afgekeurd. De bezwaren, welke tot die afkeuring hebben geleid, waren van tweederlei aard; zij betroffen, eensdeels, het nemen van initiatief door de Kamer, bepaaldelijk met opzigt tot het thans aangeboden voorstel; anderdeels, het nemen van initiatief door de Tweede-Kamer, ter zake van Grondwets-herziening in het algemeen.

Door vele leden is daarbij op den voorgrond gesteld, dat het inderdaad te betreuren is, dat de Regering eenen, zoo het scheen, geschikten tijd niet heeft gebruikt, om hare bedoelingen omtrent de herziening der Grondwet te doen kennen, en dat zij, naar mate de stemming ten gunste dier herziening zich in de Kamer ontwikkeld heeft, zich telkens meer en meer heeft teruggetrokken, in plaats van zich aan die stemming aantesluiten en dezelve ten goede te leiden.

Wat nu de bezwaren, ten aanzien van het initiatief der Tweede-Kamer, bepaaldelijk met opzigt tot het thans aangeboden voorstel, aanbelangt, zoo hebben vele leden opgemerkt, dat van zoodanigen stap, in de gevevene omstandigheden, geene gewenschte uitkomsten kunnen verwacht worden. Die leden meenden, dat het voorstel tot herziening der Grondwet, om doel te kunnen treffen, van de Kroon zelve behoorde uittegaan, daar alleen in dat geval zoodanig voorstel kans zou hebben om ingang te vinden bij de staatsmagten, wier medewerking, ter bereiking van het beoogde doel, niet ontbeer kan worden. Naar het gevoelen van die leden zou, in de gevevene omstandigheden, geen voorstel van de zijde der Kamer gedaan, en allerminst het thans in behandeling zijnde voorstel, op diezelfde onmisbare medewerking kunnen rekenen, maar integendeel gevaar loopen, om, door mistasting omtrent de vermoedelijke gezindheid van de Kroon, eene verwijdering van inzigten aan den dag te brengen, die niet dan schadelijk voor de zaak zou kunnen wezen en te gekanting in stede van medewerking zou doen ontstaan.

Men heeft voorts opgemerkt, dat het voorstel, om thans uit den boezem der Tweede-Kamer het ontwerp eener Grondwets-herziening te doen uitgaan, geenszins strookt met de bedoelingen, door de meerderheid der Kamer te dien opzichte bij meer dan éne gelegenheid aan den dag gelegd. Want, hoezeer die meerderheid de wenschelijkheid van verandering en bijvoeging in sommige artikelen der Grondwet heeft erkend, heeft zij evenwel steeds daarbij de meening uitgedrukt, dat het voorstel daartoe van de Regering moest uitgaan, en het tijdstip dus afgewacht worden, waarop de Kroon in de overtuiging dier meerderheid zou deelen. Naar aanleiding van die meening, had de Kamer dan ook besloten om, bij het adres van antwoord op de openingen-rede, den wensch tot eene Grondwets-herziening aan den Koning kenbaar te maken; hetgeen zeker niet geschied zoude zijn,

wanneer zij het gepast had geoordeeld, om zelve daartoe het initiatief te nemen. Dat zulks echter geenszins in hare bedoeling lag, was ook nog bij gelegenheid van de beraadslaging over dat adres niet onduidelijk gebleken, toen het voorgestelde amendement van een lid der Kamer, hetwelk de strekking had om op de beslissing des Konings, ten aanzien der Grondwets-herziening, vooruit te loopen, met eene groote meerderheid is verworpen.

Met de voorafgaande bedenkingen hebben zich ook meere deels verenigd diegenen van de leden, welke het voorstel hebben bestreden, uithoofde van bezwaren tegen het nemen van initiatief door de Tweede-Kamer, in zake van Grondwets-herziening in het algemeen. Die leden waren van gevoelen, dat, terwijl het brengen van verandering in eene Grondwet, als verdrag tusschen den Vorst en het Volk beschouwd, alleen het gevolg kan zijn van den vrijen wil en de samenwerking van beiden, het nogtans voor meer eigenaardig te houden is, dat het initiatief daarvan aan de Kroon worde gelaten. Zij meenden, dat zulks ook meer in overeenstemming is met het monarchaal beginsel, zoodanig als hetzelfde ten grondslag ligt aan de nederlandsche staatsregeling, en welk beginsel, hunes ziens, allerminst daar zou behooren voorbij te worden gezien, waar het de ontwikkeling en verbetering van grondwettige instellingen geldt. Zij oordeelden eindelijk, dat indien, vooral onder zulk eenen regeringsvorm, eene herziening der Grondwet tegen den wil van den Vorst onbestaanbaar te achten is, het om diezelfde reden ook niet gepast ware, om door het nemen van initiatief eenen zedelijken dwang ter bereiking van het beoogde doel in het werk te stellen.

Bij tien leden, behalve de voorstellers, hebben de opgenoemde bezwaren tegen het nemen van initiatief door de Kamer niet, of niet zoo veel gewogen, dat zij zich daardoor zouden hebben laten terughouden van mede te werken tot een besluit, strekkende om het voorstel tot herziening der Grondwet uit den boezem der vertegenwoordiging zelve te doen voortkomen. Die leden hebben dan ook verklaard, tot het voorloopige onderzoek van het tegenwoordige voorstel toe te treden, met het stellige voornemen, om aan hetgeen zij daarin aannemelijk zouden vinden, later, bij eene eventuele eindstemming, insgelijks hunne goedkeurende stem niet te onttrekken.

§ 2. Een tweede punt van beschouwing, hetwelk mede tot onderscheidene bedenkingen heeft geleid, betrof den *vorm*, waarin het voorstel is gedaan. Te dien opzichte namelijk werd opgemerkt:

dat door de voorstellers niet is voldaan aan den eisch van het grondwettelijk voorschrift, volgens hetwelk eene behoorlijke *splitsing* in afzonderlijke wetten gevorderd wordt, terwijl ook het voorschrift van art. 232 der Grondwet geene omwerking dier wet, zoo als door de voorstellers is bedoeld, schijnt te gedoogen, maar integendeel de bijvoeging van de vastgestelde veranderingen en bijvoegselen aan het slot der bestaande Grondwet beveelt;

dat wijders, volgens art. 227 der Grondwet, de veranderingen en bijvoegselen *duidelijk* moeten zijn aangewezen en uitgedrukt, hetgeen men meende, dat mede door de voorstellers niet overal genoegzaam is in acht genomen; ten bewijze waarvan men heeft aangehaald de artt. 94 en 95 van het voorstel, welke de opheffing bedoelen van de bepaling van art. 127 der Grondwet, nopens de samenstelling der provinciale Staten uit gekozenen door drie standen, zonder er iets anders voor in de plaats te stellen, dan eene verwijzing naar de bepalingen van eene later te maken wet;

dat een voorstel, om dien naam te kunnen dragen, bepaaldelijk en duidelijk behoort uit te drukken de meening van hem; die hetzelfde doet, aan welk vereischte het onderhavige voorstel mede niet beantwoordt, eensdeels omdat de voorstellers zelve verklaard hebben, dat hunne gezamenlijke voordragt slechts de meening van de meerderheid uitdrukt, en zij zich ook nog voor elk hunner hebben voorbehouden, om van enkele punten hunne voorstels af te wijken; eene omstandigheid, die aan de geheele zaak eene schadelijke onbestemdheid en onbepaaldheid mededeelt; — anderdeels, omdat de voorstellers niet op alle punten van hun voorstel behoorlijk verklaard en geformuleerd hebben, wat zij eigenlijk willen, maar onderscheidene artikelen oningevuld hebben gelaten, en daaronder juist de zoodanige, die betrekking hebben tot hoogstbelangrijke punten, en waarbij van het cijfer, dat zal worden ingevuld, de aannemelijkheid van de voorgestelde veranderingen grootendeels afhangt, zoo als daar zijn: het inkomen van de Kroon, de verblijfskosten van de leden der Tweede-Kamer, de hoegrootheid van den census voor de kiezers, het aantal kiesdistricten, en het daarop te vestigen getal der leden van de gezegde Kamer, enz.;

dat deze voordragt dan ook niet wel gezegd kan worden het karakter van een bepaald voorstel te bezitten, maar schijnt beschouwd te moeten worden als eene uitnodiging aan de leden der Tweede-Kamer gedaan, om hunne gedachten omtrent eene eventuele herziening der Grondwet en de verbeteringen, die daarbij alsdan in aanmerking zouden moeten komen, te doen uitkomen en openbaar te maken; hetgeen de vraag heeft doen geboren worden, waaruit zich de bevoegdheid der voorstellers heeft ontleend, om op die wijze het gevoelen van hunne medeleden te toetsen, vooral ten aanzien van punten, waaromtrent zij het onderling zelve niet eens zijn;

dat eindelijk het voorstel ook daarom als onvolledig te beschouwen is, en als niet geschikt om ten uitvoer te worden gelegd, naardien door de voorstellers verzuimd is, om tot het in werking brengen van de voorgedragene veranderingen en bijvoegingen doelmatige *transitoire* bepalingen te ontwerpen; welk gebrek van dien aard is, dat het voorstel, zoo als het daar ligt, uit dien hoofde alleen voor niet aannemelijk zou moeten gehouden worden.

Op grond van de vorenstaande beschouwingen, of sommige derzelven, hebben zeven en dertig leden verklaard, den vorm, waarin het onderhavige voorstel is gedaan, te moeten afkeuren.

§ 3. Het derde punt van beschouwing betrof de *strekking* van het voorstel.

Ook te dien opzichte bestond bij de groote meerderheid der leden overeenstemming, tot afkeuring van de voordragt. Bepaaldelijk hebben twee en dertig leden verklaard, dat zij het voortel, uithoofde van deszelfs strekking, voor onaanneemelijk hielden.

In het algemeen is bij deze gelegenheid gebleken, dat de leden der Tweede-Kamer, die eene herziening van de Grondwet wenschelijk achten, dezelve verlangen met behoud van de beginselen en grondstellingen van het nederlandsche staatsregt, van hetwelk zij wel de ontwikkeling, de verbetering, de vereenvoudiging wenschen, doch geenszins de omkeering. Het voorstel nu werd geacht de strekking te hebben, om eene in vele opzichten gewijzigde huishouding van Staat tot stand te brengen. Het tast de grondslagen aan van het staatsverdrag; doet beginselen en inrigtingen van vreemde herkomst in de plaats treden van nationale instellingen, op geschiedkundige herinneringen gegrond en waaraan de landzaat gewoon is; en terwijl het de belangrijkste punten aan de nadere regeling bij de wet overlaat, strekt het tot het maken en te doen wankelen, hetgeen *de wet overlaat, strekt het tot het maken en te doen wankelen, hetgeen* kracht bezit en den waarborg van *minder dan eene generle* Het voorstel alzoo beoogt niets *minder dan eene generle* staats-hervorming.

Uit dat oogpunt beschouwd, werd dat voorstel dan ook aangemerkt als strijdig met de bepaling van art. 227 der Grondwet, die wel gewaagt van eene door de noodzakelijkheid gebodene verandering of bijvoeging, maar waarbij door de ontwerpers zeker niet bedoeld is geweest eene geheele omwerking van de Grondwet, noch het daarstellen eener naar theoretische bespiegelingen of naar het voorbeeld van andere landen hervormde en vernieuwde staatsregeling. Men heeft zich te dien aanzien beroepen op de woorden „gebezigd door de commissie tot de herziening in het jaar 1815, volgens welke zij in die bepaling een middel heeft willen aan de hand geven „om veranderingen, niet op een te voren geregeld en bepaald tijdstip, maar in geval van gebiedende noodzakelijkheid, te kunnen verkrijgen, zonder gevaar te loopen tot alle verkeerde nieuwigheden te vervallen.”

De voorstellers daarentegen schijnen zich niet te hebben afgevraagd, wat voor noodzakelijkheid te houden, — welke verandering als eene dringende behoefte te beschouwen zij, welke vervulling geen uitstel gedooft; maar veeleer schijnen zij zich ten doel te hebben gesteld de volmaking onzer constitutie, naar de beginselen der theorie, of in navolging van hetgeen elders, onder geheel andere omstandigheden, is beproefd of toegepast geworden. Zij zijn daarin zelfs zoo ver gegaan, dat zij alle andere constitutionele Rijken in vrijzinnige beginselen schijnen te hebben willen voorbijstreven. Als bewijs hiervan heeft men bijgebracht het denkbeeld der voorstellers, om met regtstreeksche verkiezingen en eene ontbindbare Kamer te vereenigen het stelsel van aftreding van een derde der leden der Kamer ieder jaar, waarvan het gevolg zou zijn, zoo als door onderscheidene leden is opgemerkt, dat, bij overeenstemming van inzichten tusschen Regering en Vertegenwoordiging, nogtans aan de kiezers de magt zou worden gelaten, om telken jare de minderheid in de Kamer in eene meerderheid te veranderen, hetgeen alle stabiliteit van regerings-handeling onmogelijk zou maken en ook elders niet bestaat. Wel verre van zulke belangrijke en doortastende veranderingen te kunnen goedkeuren, hebben dan ook sommige leden verklaard, dat zij zwarigheid zouden moeten maken, om zich met enkele der voorgedragene wijzigingen en bijvoegingen te vereenigen, al ware het, dat het voorstel daartoe van de Kroon zelve was uitgegaan.

Bij dusdanige strekking van het voorstel, vreesde men, dat het de zaak eener gematigde herziening veeleer benadeelen dan bevorderen zou, en dat het wezenlijke belang van het land daarbij niet zou gewonnen hebben. Aan de eene zijde toch heeft men verkeerde meeningen nopens de behoeften des volks doen geboren worden en verwachtingen opgewekt, die niet verzevlijkt kunnen worden. Terwijl daarvan schadelijke teleurstelling het gevolg moet wezen, heeft men aan de andere zijde, door te ver te gaan, misnoegen gebaard, en zich waarschijnlijk tegenstrevig voorbereid, waar men ondersteuning noodig had en zich had moeten trachten te verwerven.

Ook is door de meeste leden niet onopgemerkt gelaten, dat de voorstellers niet hebben aangetoond, dat van eene eventuele vaststelling der verlangde wijzigingen in de Grondwet eenige wezenlijke bezuiniging voor den Staat te verwachten zij. Men achtte zulks te meer opmerkelijk, omdat juist het woord *bezuiniging* in den laatsten tijd is gebezigd als een tooverwoord, om het verlangen naar eene veranderde orde van zaken bij de natie op te wekken en haar de Grondwets-herziening als het onfeilbaar middel aan te wijzen, dat tot eene aanzienlijke vereenvoudiging van de huishouding van Staat en in de gevolgen tot afschaffing of vermindering van de lasten des volks zou leiden. Intusschen bleek het nu, dat de voorstellers zelve verre zijn van zulke overdrevene denkbeelden te koesteren nopens de mogelijkheid, om door middel eener Grondwets-herziening belangrijke besparingen op de staats-uitgaven te verkrijgen, zijnde de eenige bezuinigingen, die uit de aanneming van hun voorstel zouden kunnen voortvloeijen, gelegen in de vermindering van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste-Kamer, gedeeltelijke uitwinning van de bezoldiging der leden van het hoog militair gerechtshof, en eene nog onzekere besparing op de uitgaven wegens tractementen der leden van de provinciale hoven.

§ 4. Ofschoon alzoo de groote meerderheid der Kamer het ingediende voorstel, en als initiatief beschouwd, en om den vorm, en uithoofde van de strekking, heeft afgekeurd, heeft men nogtans geene vrijheid gevonden, om zich aan het onderzoek van dat voorstel in de afdeelingen te onttrekken, maar besloten om daartoe over te gaan, hetgeen door velen van hen, die veranderingen in de Grondwet wenschelijk achten, is gedaan met den verklarenden wensch, dat een nauwgezeten onderzoek strekken moge, om de Regering met de zienswijze van de meerderheid der Kamer nopens dit hoogst aangelegen onderwerp bekend te maken, en haar op te wekken, om ter bereiking van het door die meerderheid beoogde doel, hare medewerking te verleenen.

Sommige leden hebben echter te kennen gegeven, dat, gelijk zij het voorstel niet anders konden beschouwen, dan als eene uitnodiging van de zijde der voorstellers, om het gevoelen der leden te leeren kennen, zij even zoo verlangden, dat hun antwoord slechts worde aangemerkt als bedenkingen tegen dat voorstel, zonder dat zij geacht willen zijn, zich daardoor in het minste te hebben verbonden, wanneer het voorstel eenmaal aan eene stemming mogt onderworpen worden.

Enige andere leden hadden liefst gezien, dat het voorstel niet ware onderzocht geworden; doch het besluit der Kamer, waarbij hetzelfde ter overweging naar de afdeelingen is gezonden, eerbiedigende, hebben zij, op grond daarvan, gemeend, zich van het bijwonen der deliberation in de sectien niet te mogen verschoonen, en diensvolgens te dezer zake met hunne medeleden van consideratien gewisseld, ofschoon ten eenen male ongenegen zijnde, om tot eenig besluit medetewerken, dat zou kunnen strekken, om aan de Tweede-Kamer het initiatief tot eene Grondwets-herziening te doen nemen.

Na deze algemeene bedenkingen behelst het verslag onder anderen de volgende aanmerkingen, omtrent den inhoud en de onderscheidene bepalingen van het voorstel.

Den in den considerans uitgedrukten beweeggrond, *noodzakelijkheid, gegrond op ervaring*, beschouwde men algemeen als de eenige ware beweegreden, die tot het maken van veranderingen in de Grondwet, of tot bijvoegingen zou mogen leiden. Men heeft daarom gemeend, ook met het oog op de straks aangehaalde woorden van de commissie van 1815, dat bij het onderzoek van ieder artikel van het voorstel, de vraag moest worden vooruitgezet, of er noodzakelijkheid, of althans hooge wenschelijkheid bestaat, om de bestaande bepaling te veranderen.

Ook uit aanmerking van de wijziging, welke de Grondwet nog zoo kortelings geleden heeft ondergaan, achten vele leden het van het meeste belang, dat de noodzakelijkheid duidelijk bewezen zij, daar men overtuigd was, dat niets zoo zeer geschikt is om den eerbied voor eene Grondwet te verzwakken, dan, zonder noodzaak, gedurig daarin veranderingen te willen brengen.

Men meende, dat hierop door de voorstellers niet genoegzaam was gelet, en dat zij veelal in gebreke zijn gebleven, om bij iedere voorgestelde wijziging of bijvoeging het beoogde te leveren, dat de noodzakelijkheid daarvan door de ervaring is bewezen. In dit opzigt oordeelde men dan ook, dat er geen genoegzaam verband tusschen de motieven van den considerans en de verdere deelen van het voorstel bestond. Hoofdstuk I, van het Rijk en deszelfs inwoners. — Art. 2. De groote meerderheid erkende de noodzakelijkheid niet, om art. 1 der Grondwet, nopens de verdeling van het Rijk in provincien, te wijzigen. Ook met de voorgestelde redactie van dit artikel zou de meerderheid zich niet kunnen vereenigen.

Art. 3. Het behoud van het bestaande 2de artikel, wegens de grenzen der provincien, werd dan ook door de groote meerderheid wenschelijk geoordeeld.

Art. 4. Noodzakelijkheid tot verandering van art. 3 der Grondwet, omtrent nadere meer juiste grensscheidingen, bestaat, naar het oordeel der groote meerderheid, niet. De

voorgestelde verandering werd mede door de groote meerderheid onaanneemelijk geacht. — Omtrent de bijvoeging in de 2de alinea bestond meer verschil van gevoelen. De meerderheid scheen zich wel te kunnen vereenigen met het denkbeeld, om verandering in de omschrijving der gemeenten en oprigting en ontbinding van gemeenten tot onderwerpen van gewone wetgeving te maken, doch niet anders dan op voordragt van de provinciale Staten, na de gemeenten in hare belangen te hebben gehoord, en behoudens den eerbied voor de verkregene regten, in art. 152 der Grondwet bedoeld.

Art. 5. Vier en dertig leden hebben de wenschelijkheid erkend, dat art. 4 der Grondwet, ten aanzien der vreemdelingen, veranderd of aangevuld worde. Zij oordeelden, dat de woorden van dat artikel eene te ruime uitlegging toelaten en daardoor tot een verschil van meeningen leiden, hetwelk schadelijk werkt, ten aanzien van veler oordeel omtrent de maatregelen der Regering tot wering, verwijdering of uitlevering van vreemdelingen.

Zij, die het behoud van art. 4 wenschelijk achten, meenden, dat men daarin alleen moest zoeken een algemeen beginsel van bescherming, dat op ingezetenen, zoo wel als op vreemdelingen, behoort te worden toegepast, maar dat overigens dat artikel niet strekt, om de regten van vreemdelingen te regelen, een onderwerp, dat, huns inziens, geheel buiten den kring lag der Grondwet. Die leden waren dus van oordeel, dat art. 4 der Regering niet kan belemmeren in de vervulling van haren plicht, om, ten aanzien van vreemdelingen, zoodanige maatregelen te nemen, als tot handhaving van rust en orde noodzakelijk, of, op grond van reciprociteit van handelwijze, gevorderd zouden wezen.

De voorgestelde bijvoegingen hebben slechts bij enkele leden onbepaalden bijval gevonden.

Het grooter deel van de meerderheid, die aanvulling van art. 4 wenschelijk acht, zou daaraan alleen verlangen bijgevoegd te zien de bepaling, „behoudens de uitzonderingen bij de wet vast te stellen.”

Art. 6. Zich voorbehoudende, omtrent aanzien van de voorgestelde wijzigingen van het in art. 6 der Grondwet (nopens de uitoefening van het stemrecht in de steden en ten platten lande, zoo wel als de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen) vervatte beginsel, bij de behandeling der art. 95 en 111 van het voorstel haar gevoelen te doen kennen, heeft de groote meerderheid zich te dezer plaats bepaald tot de vermelding, dat haars erachters voor de voorgestelde verplaatsing van den inhoud van art. 6 geene redenen van noodzakelijkheid of bijzondere nuttigheid bestaan.

De bepaling, dat, om staats-burgerlijke en andere burger-schapsregten te hebben, men Nederlander moet zijn, is door de meerderheid afgekeurd, die voor de inlassching van den voorgestelden stelregel, geene noodzakelijkheid heeft gevonden.

Art. 10. Men kon niet toestemmen, dat de werking van art. 9 der Grondwet afgevoerd zou zijn. Immers wordt door dat artikel beslist, dat de groote naturalisatie thans geen regt meer is der Kroon, maar bij de wet zou kunnen ingevoerd en geregeld worden. Uit dien hoofde stellen sommige leden prijs op het behoud van dat artikel, ook ter herinnering en tot wegneming van allen twijfel omtrent verkregene regten.

Art. 11. De groote meerderheid heeft zich tegen het hier stellen der bepalingen wegens drukpers, onderwijs en arm-bestuur verklaard. Zij achtte de verplaatsing van art. 225 onnoodig. Men kon niet toegeven, dat dit artikel niet op de regte plaats zou staan. De woorden van hetzelfde: „als een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting te openbaren”, werden geacht het verband met het algemeen onderwijs duidelijk aan te toonen. Het behoud der woorden werd door sommigen voor wenschelijk gehouden, als behelzende een nuttigen wenk voor hen, die van de drukpers gebruik maken, om dat gebruik te doen strekken tot bevordering van wetenschappelijke ontwikkeling.

Art. 12. Evenmin bestaat er, naar het oordeel der groote meerderheid, noodzakelijkheid tot overbrenging van art. 159 der Grondwet.

Tweede hoofdstuk. — Van den Koning.

Art. 13. Het voorstel, om art. 23 der Grondwet, wegens verandering in de opvolging van den troon, te wijzigen, werd door 42 leden afgekeurd. Het betrof hier een onderwerp van teederen aard, waarin veranderingen te willen brengen aan velen ongeraden scheen. Men gaf daarenboven de voorkeur aan het bestaande, in zoo verre daarbij het initiatief tot het voorstellen van veranderingen in de troonsopvolging uitsluitend aan den Koning is gelaten. Men meende, dat die bepaling voortvloeit uit den aard der regten, die aan het koninklijke Huis verzekerd zijn. Zelfs den schijn van die regten in het minste te willen inkorten, behoorde, naar het oordeel van vele leden, zorgvuldig vermeden te worden. (Het vervolg hierna.)

HAARLEM, 26 Maart. Volgens de laatste berichten was het ijs op den Boven-Rijn opgebroken, en den 22sten dezer tot Wesel afgedreven. Aldaar en lager was het herhaaldelijk in beweging geweest, doch had het zich weder gezet, zoodat het van daar tot Millingen den 23sten nog vast zat. Hetzelfde was nog het geval op de Waal, den 11jssel en de Maas. Voor Arnhem was het Rijn-ijis in den namiddag van den 23sten losgekomen en doorgedreven, en de rivier den 24sten benedenwaarts, zoo ver men zien kon, open. Op den Lek en de Merwede begon zich, volgens de berichten van den 24sten, mede beweging in het ijs te vertoonen.

Het water was allervwegen wassende. Voor Rotterdam is het ijs van de Maas in den nacht van 23 op 24 Maart losgeraakt, en sedert sterk drijvende geweest.

Uit Dordrecht, 24 Maart, wordt berigt, dat het ijs voor die stad, ten gevolge van het ingevallen dooiwater, reeds zoo verzwakt was, dat het zelfs ledige schietschouwen niet meer kon dragen. In den ochtend van den 24sten had het zich reeds iets verzet. Intusschen hadden verscheidene liefhebbers op eersten Paaschdag nog met een ijschuitje op de rivier gezeild, en waren aan de tent der ijschuitjes paaschbroodjes en op het ijs gekookte eieren, ten voordeele der armen, verkocht. — Dergelijke vereenigingen en vermaken op het ijs hebben zondag j.l. ook op het IJ voor Amsterdam, en elders, plaats gehad.

AMSTERDAM, 26 Maart. Gisteren bleven de prijzen der fondsen zonder verandering van eenig belang. De 2½ pc. 64½; 3 pc. 78½; 4 pc. iets slauwer 99½. Handelm. 150½. — De buitenl. fondsen, zonder verandering van eenig belang.

AMSTERDAM, 25 Maart. Den 24sten dezer zijn in Texel binnengekomen de schepen *Javaan*, kapt. P. Dekker van Batavia, *Cheribon*, kapt. J. D. Dekker van Tjilatjap, *de Snelheid*, kapt. Kamp van Rio de Janeiro, *Nickerle Packet*, kapt. D. Hofker van Nickerle, *Cronstadt*, kapt. Hatch van Charleston, *Augusta*, kapt. Thurdin van Newjork, nog eene kof de naam onbekend, en uitgezeild Smith naar Londen; d wind n. o. tot n. w.

Van 19 tot 22 dezer is in het Vlie niets gepasseerd. Van 18 tot 21 dezer is in Terschelling niets gepasseerd. In den avond van 22 Maart is in de Texelsche gronden verongelukt het schip *Geertruida*, kapt. Potjer, van Cardiff naar Hamburg; de equipage heeft zich met de boot gered en is den volgenden ochtend op Wieringen geland.

Den 18den Maart heeft van Sheerness de reis voortgezet het schip *H p op Fortuin*, kapt. Stomp, van Londen naar Rotterdam.

Den 19den Maart heeft van Plymouth de reis voortgezet het schip *Aberdina*, kapt. Hazewinkel, van Bordeaux naar Rotterdam. Te Brouwershaven zijn aangekomen de schepen *Samarang*, kapt. D. Steur en *Nangasacki*, kapt. Bunnemeijer, beide van Batavia, *Lily*, kapt. Lanfesty van Bahia en *Howling van Sunderland*, alle 4 naar Rotterdam. Te Vlissingen Lewis, Hart en Cordier, alle 3 van Liverpool, Hervé van Bayonne, Janssen en Reiners, beide van Inll, Ahrends van Laguna, Wens van Havana, Schmidt van Alexandria in Egypte en Nieberding van Marseille. Te Odessa Lundberg van Amsterdam. Te Ostende stuurman Kulper van Scheveningen. Te Liverpool Smit van

Harlingen. Te Gravesend van der Zwan van Scheveningen en J. F. J. (st.) van Helvoert.

AMSTERDAM, 26 Maart. Van 22 tot 24 dezer is in het Vlie niets gepasseerd.

Den 21sten dezer is in Terschelling niets gepasseerd; het schip *Fant*, kapt. Barfield van Londen, is naar Harlingen opgezeild, is wegens het ijs in de haven teruggekomen. Den 22 en 23sten dito niets gepasseerd.

Te Helvoert zijn aangekomen het schip *Jacatra*, kapt. Varkevisser van Batavia, *Bohn van Messina*, Aubert van St. Malo, Mulder, Bakker en Daniel, alle 3 van Liverpool en Fife (st.) van Londen. Te Brielle niets.

TEXEL, 25 Maart. Binnengekomen Sap van Cardiff; gisteren na posttijd het schip *Josephina Catharina*, kapt. Andresen van Batavia, Barends, Klein, Hagens en Steffens, alle 4 van Bordeaux. Niets uitgezeild; de wind z. w. tot z.

PRJES-COURANT DER EFFECTEN.

25 Maart.		26 Maart.		27 Maart.		28 Maart.	
gebl.		gebl.		gebl.		gebl.	
Werk schuld	64½	64½	64½	64½	64½	64½	64½
a 2½ pc.	64½	64½	64½	64½	64½	64½	64½
D. op resc.	78½	78½	78½	78½	78½	78½	78½
D. op resc.	99½	99½	99½	99½	99½	99½	99½
Dito 4 pc.	99½	99½	99½	99½	99½	99½	99½
Dito 5 pc.	99½	99½	99½	99½	99½	99½	99½
Amortisatie-syndic.	100½	100½	100½	100½	100½	100½	100½
Dito 3½ pc.	93½	93½	93½	93½	93½	93½	93½
Handelmaatschappij.	150½	150½	150½	150½	150½	150½	150½
O. l. leen. 4p.	99½	99½	99½	99½	99½	99½	99½
H. Spoorw.	129	129	129	129	129	129	129
Arnhem dito	115	115	115	115	115	115	115
Haarlemmermeer 5 pc.	58½	58½	58½	58½	58½	58½	58½
Negot. 80 mil.	58½	58½	58½	58½	58½	58½	58½
Engels. cons.	108½	108½	108½	108½	108½	108½	108½
Frankr. 3 pc.	108½	108½	108½	108½	108½	108½	108½
Russl. Hope.	108½	108½	108½	108½	108½	108½	108½
Dito 1828/29	101	101	101	101	101	101	101
Dito 1831.	101	101	101	101	101	101	101
„ 1840 4 pc.	93½	93½	93½	93½	93½	93½	93½
Dito Slesigl.	92½	92½	92½	92½	92½	92½	92½
„ Inschrijv.	74½	74½	74½	74½	74½	74½	74½
„ Certific.	74½	74½	74½	74½	74½	74½	74½
„ Hamburg.	106½	106½	106½	106½	106½	106½	106½
„ Polen 1829.	93½	93½	93½	93½	93½	93½	93½
Dito 1835.	173	173	173	173	173	173	173
Oblig. 4 pc. 87½	87½	87½	87½	87½	87½	87½	87½
Pruis. 1832.	344	344	344	344	344	344	344
negot. 12 mil. 169	169	169	169	169	169	169	169
United Bank bij Hope.	47½	47½	47½	47½	47½	47½	47½
Dito Roths.	47½	47½	47½	47½	47½	47½	47½
Amer. Bank-act. Hope	7½	7½	7½	7½	7½	7½	7½
Denemarken Portug. 2½ p.	68	68	68	68	68	68	68
Binnenl. 5 pc.	73½	73½	73½	73½	73½	73½	73½
Spanje 5 pc.	25	25	25	25	25	25	25
„ Onbep. Coupons	28½	28½	28½	28½	28½	28½	28½
„ 3 pc. 1842	42½	42½	42½	42½	42½	42½	42½
„ Passive.	7½	7½	7½	7½	7½	7½	7½
„ Deferred.	7½	7½	7½	7½	7½	7½	7½
„ Uitg. sch. Ween. b. 5p.	84	84	84	84	84	84	84
Dito 4 pc.	100½	100½	100½	100½	100½	100½	100½
Metal. 5 pc. 111½	111½	111½	111½	111½	111½	111½	111½
Dito 2½ pc.	111½	111½	111½	111½	111½	111½	111½
Bank Actien	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Loren 1834.	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Dito 1839.	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Napels Cert.	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Dito Parijs.	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Grieken.	1834	1834	1834	1834	1834	1834	1834
Brazil. 1824	95½	95½	95½	95½	95½	95½	95½
„ 1845	94½	94½	94½	94½	94½	94½	94½
Peruanen.	18	18	18	18	18	18	18
Columbia.	12	12	12	12	12	12	12
Venezuela	48½	48½	48½	48½	48½	48½	48½
Mexico.	344	344	344	344	344	344	344
Louisiana.	71½	71½	71½	71½	71½	71½	71½

[De binnenl. fondsen over het geheel lusteloos; de meeste tegen lagere prijs verkrijgbaar. — De buitenl. fondsen mede niet aangenaam. Portugal aangeboden.]

Prijzen der Granen te Amsterdam, 25 Maart 1845.

Tarwe (bij aanzienlijke partijen verkocht) 130, 131, 132 wib. Pool-sche f 275; 130 dito f 272; 122 oude dito f 248; 127 b. dito nietmooi f 251. Rogge (prijsloos) 119. Pruisische f 170. Boekweit (in een doer) 120 j. Vriess. f 192 Zaan. Garst en Haver zonder handel.

— De middelprizen der inlandse granen, voor het geheele Rijk, van 20 Februarij tot en met 19 Maart j. l., zijn geweest, per mud: tarwe f 6,42½; rogge f 4,84; boekweit f 4,48; gerst f 3,92; haver f 2,43; ongep. spelt f 2,30. Weshalve, gedurende de maand April, de regten op den in- en uitvoer zullen bedragen, per mud, invoer: tarwe f 1,50; rogge 75 c.; boekweit f 1; gerst en mout 75 c.; haver f 1; ongep. spelt f 1. De uitvoer van al deze graansorten vrij.

Prijzen der Olie te Amsterdam, 25 Maart 1845.

Raapolie in een doer, ord. cond. f 40, vliegend f 38½ à f 39, op levering Haauw; p° Mei f 38 à f 37½; p° Sept. f 38½; p° Oct. f 39 à f 38½; p° Nov. f 39½ à f 39. Lijnolie ord. cond. f 29, vliegend f 28 à f 28½. Hennepolie ord. cond. f 33½.

** SCHOUWBURG TE HAARLEM.

Met goedkeuring van de Edele Achtbare Heeren, Burgemeester en Wethouders der Stad Haarlem.

Directie van den Amsterdamschen Stads Schouwburg.

De Tooneelstukken van bovengenoemden Schouwburg zullen de eer hebben te vertoonen, op Vrijdag den 28sten Maart 1845: **DE VROUW VAN DERTIG JAREN**, of *Haristogt en Rede*. Blijspel in vier Bedrijven; naar het Fransch en het Hoogduitsch, door den Heer P. S. v. L.

(Nooit op dit Tooneel vertoond.)

Gevolgd door: **DE ZWARE ROUW**. Blijspel in een Bedrijf; naar het Fransch van Aude, door J. W. J. S. v. G.

Aanvang ten zes ure precies.

Prijzen der Plaatsen: Balkon f 2,00, Parquet f 1,50, Parterre f 1,00, Gaanderij f 0,50. Heeren Militairen, mits in Uniform zijnde, betalen den halven Entrée-prijs.

De Plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg, op den Speeldag, van des morgens 9 tot des namiddags 3 ure, tegen betaling van 10 Centen per Plaats.

195te KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der derde klasse.

1ste Lijst. No. 17086, eene premie van f 1000. No. 10092, een prijs van f 2500. No. 13268, een prijs van f 2500. No. 15972 en 21007, ieder een prijs van f 1000.

2de Lijst. No. 14807, een prijs van f 1250. No. 3567, een prijs van f 1000.

3de Lijst. No. 18241, een prijs van f 1250. No. 13547, 18645 en 13413, ieder een prijs van f 1000.

4de Lijst. No. 20266, een prijs van f 5000. No. 14120, een prijs van f 1000.

** Met goedkeuring van Burgemeester en Wethouders der Stad Haarlem.

GROOT-CONCERT,

TEN BEHOEVE DER

ALGEMEENE ARMEN,

op Maandag den 31sten Maart 1845,

in den Schouwburg, buiten het Houthek, bij welke gelegenheid door de gezamenlijke alhier ter stede bestaande muzikale Genootschappen zal worden uitgevoerd:

DE SCHEPPING,

beroemd ORATORIUM van J. HAYDN.

* Nijmegen, den 21sten Maart 1845. Heden beviel van eenen dooden Zoon, de Hoog Wel-Geborene Vrouwe **ELIZABETH DODONA HORA SICCAMA**, geboren Baronesse **VAN HAERESOLTE**.

Eenige kennisgeving.
* Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, A. L. F. MAURITS, hartelijk geliefde Echtgenoot van **G. K. VAN GULPEN**.

Nijmegen, 21 Maart 1845.
Eenige kennisgeving.

* Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, Vrouwe A. H. VAN BEEK CALKOEN, geb. **HORA SICCAMA**.

Utrecht, 21 Maart 1845.
* Heden beviel van een' Zoon, M. W. CORNETS DE GROOT, Echtgenoot van **T. SCHUURMAN**.

Amsterdam, 21 Maart 1845.
* Heden beviel van eene DOCHTER, J. H. G. STIEL VAN HOLSTEIN, Echtgenoot van **ARNHEM, C. C. VAN VLOTEN**.

den 22sten Maart 1845.
* Heden beviel voorspoedig van een' Zoon, Vrouwe J. H. VERSCHOOR, geliefde Echtgenoot van **TIEL, Mr. H. DIJKMEESTER**.

22 Maart 1845.
* Door Gods goedheid beviel heden zeer voorspoedig van een' Zoon, J. A. VERDOORN, geliefde Echtgenoot van **J. M. BOUVIN**, Notaris.

Oosterland, 22 Maart 1845.
* Bevalen van eenen Zoon, JOHANNA SNELLEN, MESSHAERT.

Akker-Oord, nabij Gouda, 22 Maart 1845.
* Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, Vrouwe E. E. P. C. DE LA FARGUE, veel geliefde Echtgenoot van **OUDEHOORN, W. C. WERNINK**.

22 Maart 1845.
* Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, A. S. MEYERINK, geliefde Echtgenoot van **BUREN, J. BEEKMAN JUNIOR**.

den 22sten Maart 1845.
* Heden verlost vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, ANNA CATHARINA SCHMIDT, geliefde Echtgenoot van **K. KOKER KZ.**

Broek in Waterland, 22 Maart 1845.
* Met Gods hulp verlost heden voorspoedig van een' Zoon, mijne geliefde Echtgenoot, JOHANNA CORNELIA CRAMER, **W. HELDERMAN**.

Rotterdam, den 22sten Maart 1845.
* Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, E. S. M. SCHMIDT, geliefde Echtgenoot van **ROTTERDAM, H. VAN RIJCKEVORSEL**.

22 Maart 1845.
Eenige kennisgeving voor Betrekkingen en Vrienden, zoo binnen als buiten de Stad.

* Heden beviel van eene DOCHTER, C. VAN DULKEN, Echtgenoot van **H. G. BYSTRA**.

Utrecht, 23 Maart 1845.
* Breda, den 24sten Maart 1845. Heden beviel van eenen Zoon, Vrouwe **M. H. C. DE WIJS, KOCH**.

Eenige kennisgeving.
* Op den 24sten Maart beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon, de Hoog Wel Geborene Vrouwe Baronesse VAN DER DUTN, geboren Baronesse **DE SALIS**.

Huize STERREBERG, bij Arnhem.
Algemeene kennisgeving.
* Heden is voorspoedig verlost van een' Zoon, JOHANNA GEERTRUIDA ADRIANA GILLISSEN, geliefde Echtgenoot van **Mr. M. H. VAN OOSTERZEE W. J. ZN.**

Rotterdam, den 24sten Maart 1845.
* Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, Vrouwe A. W. A. Gravine VAN LIMBURG STIRUM VAN WARMOND, geboren **VAN DER WIJCK**.

's GRAVENHAGE, 24 Maart 1845.
Eenige kennisgeving.
* Heden verlost, door Gods goedheid, van een' welgeschapen Zoon, ELIZABETH BREGITTA ANTHONIA ABRAHAMSZ, geliefde Echtgenoot van **AMSTERDAM, M. J. CHEVALLIER**.

den 24sten Maart 1845.
* Heden verlost zeer voorspoedig van eenen Zoon, C. E. LUIJTJES, geliefde Echtgenoot van **HELDER, J. VAN DER HAAR**.

25 Maart 1845.
* Heden beviel allervoorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, A. PAUW, geliefde Echtgenoot van **ROTTERDAM, E. J. VAN ROSSEM**.

25 Maart 1845.

* Den 17den Maart 1845, iste DIRKSLAND overleden, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren, 6 maanden en 11 dagen, Vrouwe PAULINA MARIA VAN DER VALK, Echtgenoot van den Heer **David van Weel van Sommelijk**. Zoo als zij kalm was in haar leven, was zij ook bij haar sterven, in het volle vertrouwen op hare gelukkige verwisseling.

* Heden overleed in den ouderdom van ruim 83 jaren, mijne waarde Zuster, Mejuffr MARTHA ARKEMA.

GRONINGEN, W. ARKEMA
den 19den Maart 1845.

* Heden overleed alhier in den ouderdom van 63 jaren, Vrouwe ANNA CATHARINA TONDER, Echtgenoot van den Vice-Admiraal **ZIERVOGEL**.

DELFT, den 19den Maart 1845.
* Heden overleed ons veelgeliefd jongste Zoon, EELCO PETRUS, in den jeugdigen leeftijd van bijna één en een tweede jaar.

LEEWARDEN, J. A. C. ZEPER
20 Maart 1845. **W. A. L. L. E. R.**

Eenige kennisgeving.
* Den 20sten dezer is te DINTER overleden, de Wel-Edel-Gestrenge Heer GEORGE JOOSS, in leven Gepensioneerde Kapitein-Ingénieur.

Eenige kennisgeving.
* Heden overleed, in ruim 70 jarigen ouderdom, mijn innig geliefde Echtgenoot, J. F. L. SCHRÖDER, Hoogleeraar aan deze Hoogeschool. Zijn dood, veroorzaakt door een hoogst pijnlijk en langdurig lijden, dompelt mij en mijne Kinderen in diepen rouw. Zijne veelvuldige nuttige werkzaamheden, gepaard met een edel hart en eenen zuiveren christelijken wandel, zullen hem niet alleen bij ons, maar ik vertrouw ook bij vele weldenkenden, in een gezegend aandenken doen blijven.

UTRECHT, 20 Maart 1845. **Wed. J. F. L. Schröder.**
* Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van bijna 79 jaren, onze veelgeliefde Moeder en Behuwd-Moeder, PLEUNTE VAN LEEUWEN, Weduwe **Jan Baas**, haar einde was zacht en, zoo wij vertrouwen, zal hare nagedachtenis zal steeds bij ons in zegening blijven.

ALPHEN, L. B. A. A. S.
20 Maart 1845.
Eenige kennisgeving.

* Heden overleed te Assen, onze geliefde en oudste Zoon, de Wel-Edel Gestrenge Heer en Mr. EVERT JAN EEKHOUT, Substituut-Officier bij de Arrondissements-Regtbank te dier stede, in den ouderdom van acht en twintig jaren, diep betreurd door zijne Ouders en verdere Betrekkingen.

GRONINGEN, W. A. A. EEKHOUT — DE MAREES
21 Maart 1845. **VAN SWINDEREN**.

* Heden overleed in den ouderdom van ruim twee-en-twintig jaren, de Hoog Wel-Geborene Vrouwe, M. T. A. E. J. VAN DER WIJCK, geboren Jonkvrouwe **VEGILIN VAN CLAERBERGEN**.

NORC, Provincie Drenthe, den 21sten Maart 1845.

* ECK & WIEL, 21 Maart 1845. Heden ontving ik de voor mij en mijne overige Kinderen zeer smartelijke tijding, dat mijn beminde oudste Zoon, de Wel-Edel Gestrenge Heer **ANTONY HENDRIKUS ROMBOUTS**, gepensioneerde 2de Luitenant bij het Leger in Oost-Indien, den 14den November j. l. op zijne terugreis naar het Vaderland, in den ouderdom van ruim 33 jaren is overleden.

A. C. HILDEBRANDT, Wede. A. Rombouts.
Eenige kennisgeving.

* Heden avond ten tiene ure, overleed onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, HERMEN NIENHUIS, in den ouderdom van bijna zeven-en-zeventig jaren, aan een spoedig verval van krachten. Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

HEERDE, in Gelderland, 21 Maart 1845.
J. NIENHUIS, G. J. NIENHUIS, J. RAKHORST, J. RUIJS, G. RUIJS, Geb. NIENHUIS.

* Ons hartelijk geliefd jongste Kind HERMANNUS JOANNES ELIZA, werd ons heden, in den ouderdom van ruim tien maanden, tot onze bittere droefheid, door den dood ontnomen.

SCHIEDAM, den 21sten Maart 1845.
* Te Nijmegen, is den 22sten Maart 1845 overleden, Mejuffrouw B. W. VAN MUNSTER, in den ouderdom van ruim zestig jaren.

* Op den 22sten Maart 1845 overleed te CLEVE, in den ouderdom van ruim 63 jaren, Mevrouw A. M. DE LANG, Weduwe wijlen den Wel-Edelen Heer **N. Cats**.

* ZWOLLE, den 22sten Maart 1845. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 70 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, **MAXIMILIAAN SAMSON ELISA KAMPHUIS**, diep betreurd door mij en zijne eenige Dochter, **M. KAMPHUIS — CONINCK WESTENBERG**.

* GIESSEN NIEUWERK, den 22sten Maart 1845. Heden overleed de Wel-Edele Heer **G. HUISMAN**, in leven 1ste Assessor dezer Gemeente.

W. L. DIEMONT VAN LANGERAK, Executeur Testamentair.
* Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejuffrouw CATHARINA VAN DER NAGEL, Weduwe den Heer **Gerrit Hendrik van Hengel**, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

ROTTERDAM, den 22sten Maart 1845.
W. VAN HENGEL, P. A. VAN HENGEL, DE RECHTEREN VAN HEMERT, J. S. ULRICH, J. ULRICH, VAN HENGEL.

* Op heden overleed, tot onze innige droefheid, ten onzen huize, onze waarde Zuster en Behuwd-Zuster, REINTJE WIEMERINK, in den ouderdom van 52 jaren.

ALKMAAR, 26 Maart 1845.
J. VAN T RIEF, A. WIEMERINK.
* Na eene hevige ziekte van bijna drie weken, overleed heden, tot onze diepe droefheid, ons geliefd tweede Zoon, JEREMIAS, in den jeugdigen leeftijd van ruim vijf jaren.

AMSTERDAM, 22 Maart 1845.
J. W. MEIJES, G. W. MEIJES, Geb. VAN VOORTHUYSEN.

* Heden overleed mijne hartelijk geliefde Dochter, ENGELINA, in den jeugdigen leeftijd van 22 jaren.

AMSTERDAM, 22 Maart 1845.
P. E. H. PRÆTORIUS.

* Op den 12den Maart 1845 is op TERSCHELLING overleden, onze waarde Vader, PIETER TJEBBES, in den ouderdom van circa 75 jaren, tot onzer Moeder en onzer aller droefheid.

AMSTERDAM, 26 Maart 1845.
R. T J E B B E S.
Uit aller Naam.

* Heden morgen overleed alhier, na eene langdurige ongesteldheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, NICOLAAS SUJCK, Wijnkooper, in den ouderdom van 52 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 11 jaren, mij nalatende 3 Kinderen, die hun groot verlies nog niet kunnen beseffen.

GRONINGEN, 23 Maart 1845.
D. J. A. REIJNDERS, Wedw. N. Sujck.

Op begeerte van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

* Heden overleed aan de gevolgen eener hevige beroerte, na een smartelijk lijden van 5 dagen, mijn geliefde Echtgenoot de Heer L. A. HAMERSTER, in leven Rijks-Ontvanger alhier, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

RAUWERD, 23 Maart 1845.
J. PENNINGA, Wed. L. A. Hamerster.

* Heden middag omstreeks 1 ure overleed, tot bittere smart harer Ouders en eenige Broeder, onze geliefde Dochter, CECILIA ALIDA CRISTINA, in den ouderdom van 19 jaren en bijna 9 maanden.

STEENWIJK, 23 Maart 1845.
J. VAN GIFFEN, J. VAN GIFFEN, A. T. E. M. A.

* Het behaagde den Alwijzen, heden avond ten 8 ure, mijne geliefde Echtgenoot TRIJNTJE SUIDEMA, in den leeftijd van slechts 38 jaren door den dood van mij weg te nemen. Ik verlies in haar de beste Gade, mijne drie nog jonge Kinderen, eene getrouwe Verzorgster, en hare Ouders eene hartelijk liefhebbende Dochter.

PURMERENDE, 23 Maart 1845.
E. W. VAN TENT.

* Heden voormiddag, ten elf ure, overleed onze geliefde Behuwd-Zuster en Zuster, Mejuffrouw ELISABETH GESINA HUIJSER, in den ouderdom van 64 jaren.

LEYDEN, 23 Maart 1845.
J. C. SCHRÖDER.

* Heden namiddag ten vijf ure overleed, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, GERARDA ADRIANA DE JAAGER, in den ouderdom van ruim vijf en vijftig jaren, na eene Echtverbindtenis van vier en dertig jaren. Wat ik en mijne Kinderen aan haar verliezen, kunnen alleen beseffen, die haar van nabij gekend hebben.

DORDRECHT, 23 Maart 1845.
J. D. E. V. O. S.

* Heden overleed in den ouderdom van ruim 61 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder PIETERNELLA MARIA HARRIVELLE, eerder Weduwe wijlen den Wel-Ed. Heer **J. D. Hicken**, later wijlen den Wel-Ed. Gestr. Heer **Mr. A. H. Mulder**, eene korte doch hevige ziekte maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.

AMSTERDAM, 23 Maart 1845.
J. SCHOLTING JR., J. P. SCHOLTING, Geb. HICKEN.

Mede uit naam onzer Broeders en Zuster.
Eenige en algemeene kennisgeving.

* Heden stierf ons Zoon, PIETER HENDRIK, slechts vier weken oud.

OUDEWATER, 24 Maart 1845.
S. D. SCHOUTEN, E. W. SCHOUTEN, Geb. VAN INGEN.

* Heden is, na eene kortstondige, maar hevige ziekte, in den jeugdigen ouderdom van ruim 12 jaren, in den Heere ontslapen, HENDERIK CHRISTIAAN, teederbemind oudste Zoon van **Dr. A. CAPADOSE**.

's GRAVENHAGE, den 24sten Maart 1845.
Strekkende deze tevens tot bijzondere kennisgeving.

* Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, onze waarde Oom en Behuwd-Oom, de Heer P. RAM, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

ZAANDAM, 25 Maart 1845.
JELLEN VISSER.

* Voor de hartelijke belangstelling en menigvuldige deelneming, bij het overlijden van mijnen dierbaren ECHTGENOOT, betuig ik, bij deze, mijnen innigen dank.

HAARLEM, 25 Maart 1845.
P. C. DE VRIES, Wed. C. G. Janssen.

AANKONDIGING.
De Staatsraad Gouverneur van VRIESLAND, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, op heden, bij Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie, heeft plaats gehad de vijftiende UITLOTING uit de Negotiatie groot f 300,000, ten laste van de Provincie Vriesland, ter gedeeltelijke bestrijding der kosten van Aanleg des Straatwegs van Leeuwarden naar de grenscheiding met de Provincie Groningen, goedgekeurd bij Zijner Majesteit Besluit van den 16den Maart 1829, No. 4, en dat, bij die gelegenheid zijn uitgeloot de navolgende zes en twintig Aandeelen, uitmakende een kapitaal van dertien duizend Gulden, als: No. 28, 59, 82, 118, 120, 127, 198, 205, 206, 237, 241, 245, 270, 307, 400, 412, 427, 442, 447, 488, 494, 506, 531, 536, 537 en 550, die betaalbaar zijn op den eersten Julij 1845.

Leeuwarden, den 18den Maart 1845.
De Staatsraad, Gouverneur, **VAN SIJZAMA.**

* De DIRECTIE van de TWEDE NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENSVZERKERING COMPAGNIE alhier, adverteert:

10. Dat, te rekenen van den eersten April eerstkomende, en conform Art. 12 der Statuten, de BALANCE der Compagnie, gesloten op ultimo December 1844, voor ieder der Actiehouders zal ter visie liggen ten haren Kantore, op de Keizersgracht, tusschen de Runstraat en het Molenpaal, No. 589.

20. Dat de UITDEELING over 1844 voor de Actiehouders is bepaald op ZESTIG GULDEN per Aandeel; zulden de dien ten gevolge op den eersten April eerstkomende (en verder alle Woensdagen) des voormiddags ten gemelden Kantore, de COUPONS van de geheele Aandeelen, met bovengemelde Somma van Zestig Gulden, en die van de gesplitste Aandeelen, met twaalf Gulden betaald worden, alsmede bij derzelver Hoofd-Agenten en Correspondenten buiten de Stad.

Amsterdam, 22 Maart 1845.
EDICTAAL-ADUING.
Auf Antrag der Berechtigten ist gegen:

1. Den **CHRISTOPH EDUARD WERLE**.
2. Den **JOHANN HEINRICH JACOB WEST**.
3. Dessen Schwester **MARIA DOROTHEA CATHARINA ALETTA WEST**, angeblich verhehelicht gewesene **HENDRICKS**, zu Alkmaar.

4. Den **CHRISTOPH CORNELIUS STANBERGER**, sämtlich von Wesel.
5. Den **JOHANN FRIEDRICH PETER HERMANN BRAUER**, aus Dinslacken.

Das Todeserklärungs-Verfahren eingeleitet.
Diese verschollenen, so wie deren unbekante Erben und Erbennehmer werden aufgefordert, sich spätestens bis zum 3 August 1845, Morgens 11 Uhr, an der hiesigen Gerichtsstelle bei dem Gerichts-Director von HAUSEN, schriftlich oder persönlich zu melden, widrigenfalls die Erben für todt erklärt werden, und ihr Nachlas den sich legitimirenden Erben ausgeantwortet wird.

Wesel, 26 September 1844.
Königl. Preuss. Land- und Stadtgericht.
v. H A U S E N.

* Al de genen welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen JACOB DIRKZ. VLOK, in leven Tapper, gewoonde hebbende ente Nootdorp overleden, gelieve daarvan opgave of betalingen te doen, vóór of op den 3den April 1845, ten Kantore van den Notaris **C. REYTENBAGH**, te Pijnacker, of aan den Heer **K. SPRUIJT**, Timmerman en Molenmaker onder Stompwijk.

* A. BAKKER, Onderwijzer te Polsbroek, vraagt eenen ONDERMEESTER, van den derden of vierden Rang, die vooral geschikt is voor de Kerkdienst zonder Orgel, tegen Kost, Inwoning en een matig Salaris. Men vervoege zich ten spoedigste bij bovengenoemden met Brieven franco, doch liefst in persoon.

* Een Jongeling 19 jaren oud, van de R. C. Godsdienst, bezittende den vierden rang, en voorzien van de beste geschriftschriften, wenschte zich als ONDERMEESTER geplaatst te zien. Adres met vrachtwijze Brieven, onder Letter S, bij den Boekhandelaar **J. W. VAN LEEUWEN**, op de Bredestraat te Leyden.

* Een JONGELING, van de Hervormde Godsdienst, den 4den Rang bezittende en in staat de beginselen der Fransche Taal te onderwijzen, zag zich gaarne tegen 10 Mei geplaatst op eene School, waar gelegenheid is tot verdere opleiding en zelfoefening. Iemand hierop reflecterende, addressere zich met franco Brieven, onder Letter H, bij den Boekhandelaar **J. DE GROOT**, Uitgever van het *Stedelijk Weekblad*, te Delft.

* Men verlangd voor eene Weduwe in een Apotheek en Drogistwinkel: Een bekwaamen PROVISOOR, van de Protestantische Godsdienst. Adres met franco Brieven onder Letters A. R., bij den Boekhandelaar **A. H. BAKHUIJZEN**, te 's Gravenhage.

* Op 10. Mei aanstaande of iets later, wordt in eene Apotheek te Utrecht gevraagd: Een BEDIENDE, of Iemand die geëxamineerd zijnde, als zoodanig wil geplaatst worden. Men vervoege zich liefst in persoon, doch Brieven franco, onder Letter F, bij de Boekhandelaars **Wed. J. VAN DER SCHROEFF & ZONN**, te Utrecht.

* Een APOTHEKERS-BEDIENDE van de R. C. Religie, die door ziekte buiten betrekking is geraakt, zag zich gaarne geplaatst bij eenen Doctor of Apotheker ten Platten Lande of in eene kleine Stad. Adres franco, onder Letter S, bij **H. JANSEN**, Negociant te Zwolle.

ER BIJDT ZICH DOOR OMSTANDIGHEDEN EENE GELEGENHEID AAN voor IEMAND, welke over een Kapitaal van plus minus 75/M. zou kunnen beschikken, tot DEELNEMING in eene gevestigde en bloeiende Fabrijkzaak, in Zuid-Holland, voor welke som genoegzame zekerheid in de vaste Panden gelegen is, en die door meerdere ruimte van Kapitaal nog meerdere voordeelen doet verwachten. Men zou ook, des verkiezende, eene *commanditaire Vennootschap* willen contracteren. Meerdere inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris **BRUNO TIDEMAN**, te Amsterdam.

* Ouders of Voogden, genegen zijnde hunnen Zoon of PUPIL, niet beneden de 15 jaren, ter opleiding te plaatsen bij een' Burgemeester en Secretaris, tevens belast met verschillende Administratiën, in eene aanzienlijke Gemeente van Zuid-Holland, tegen betaling van eene matige som voor Kost en Inwoning, vervoegen zich met franco Brieven onder de Letter N, bij den Boekhandelaar **W. STOKHUIJZEN**, te Gorinchem.

* Er wordt ten spoedigsten gevraagd: Een PERSON; niet boven de dertig jaren, de bekwaamheid bezittende met drie en vier Paarden van het Zadel en de Bok te kunnen rijden, in dat vak reeds werkzaam zijnde geweest en daarvan de behoorlijke bewijzen kunnende produceren. Adressereu zich met franco Brieven onder Letter C., aan de Paarden-Posterij, te Haarlem.

* IEMAND, van de Protestantische Godsdienst, die tot hiertoe op voorname Instituten werkzaam was, bezittende den tweeden rang, geëxamineerd voor het Fransch, niet onbedreven in het Engelsch en Handteekenen, en grondig Ouderwijs kunnende geven in Stel- en Meetkunde, zag zich gaarne in eene of andere Inrigting, waar geene Pensionnaires zijn, verplaatst. Men addressere zich met gefrankeerde Brieven, onder Letters H. P., aan den Heer **J. B. VAN LOGHEM**, Boekdrukker en Boekhandelaar te Haarlem.

* AANVRAAG VOOR EEN' LEERLING.
Ouders of Voogden, genegen zijnde hunnen Zoon of Pupil, eene grondige opleiding te verschaffen, in hetgeen dat behoort tot het vak van een bekwaam HOROLOGIEMAKER, kunnen daartoe gelegenheid vinden, en wel met Kost en Inwoning, op zeer aannemelijke voorwaarden. Daartoe adresseren zich met franco Brieven, onder Letters P. P., aan den Boekhandelaar **te 's Gravenhage.**

BOEKHANDEL.

Een JONGELING uit den fatsoenlijken stand, van de Hervormde Godsdienst, welke vier jaren in een soliden Boekhandel en Drukkerij is werkzaam geweest, wenschte zich in een dergelijke zaak als Bediende geplaatst te zien. Adres met franco Brieven onder Letters F. F., bij den Boekhandelaar W. H. VAN HEIJNINGEN, te Utrecht.

* Men vraagt tegen primo Mei e. k.: Een JONGELING, ter opleiding in eene Brood- en Koekbakkerij, tegen betaling van een matig Kostgeld, reflecterende gelieve zich in persoon of met franco Brieven, te versoegen bij de Boekhandelaar P. DE BOER Pz., te Monnickendam.

* Men verlangt eenen Jongeling van jaren, die een en een half jaar als Leerling in eene Tabaks-Affaire werkzaam is geweest, als BEDIENDE, in eene Tabaks-Affaire te plaatsen, om zich verder te bekwamen, met Kost en Inwoning, tegen eene jaarlijksche betaling van Tachtig Gulden. Brieven franco, onder de Letters A. B., bij den Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar.

* In eene kleine Stad in Noord-Holland, waarvoor Jonge Heeren en Jonge Juffrouwen zeer goede gelegenheid is, om het een en ander te leeren, verlangt men in eene stille Huishouding, EEN OF TWEE KINDEREN, tegen een matig Kostgeld, liefst boven de vijf jaar; Ouders of Voogden hiertoe inclinerende, gelieven zich met franco Brieven aanmelden, onder Letter H, bij A. HOOGENBOOM, Boekverkooper, Reestraat, te Amsterdam.

* Eene JUFVROUW 26 jaren oud, van de R. C. Godsdienst, de Hollandsche, Fransche en Hoogduitsche Talen magtig, bedreven in de Muziek en het Naaijen, wenschte in eene of andere betrekking geplaatst te zijn, ook is zij niet ongenegen om mede op reis te gaan, hebbende reeds meermaalen met eene Familie gereisd, van welke zij gunstige getuigenis heeft. Adres franco Letters A. Z., bij den Boekhandelaar M. SCHOONEVELD en ZONN, Beursstraat te Amsterdam.

* Men verlangt tot het verkrijgen van verdere bekwamheid, in het Modevak van Hoeden en Mutsen maken, geplaatst te zien: Eene JONGE JUFVROUW, welke reeds vroeger in dat Vak grondig Onderwijs heeft genoten, liefst bij Protestant; iemand hiertoe genegen, gelieve de Conditions franco te adresseren, onder Letter P, bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn.

* Met 10 Mei verlangt men tegen een ruim Loon: Eene bekwaame KEUKENMEID, die tevens goed kan Werken, en waarvan men voldoende getuigenis kan bekomen, bij voorkeur van de Protestantische Godsdienst. Adres schriftelijk en vrachtfrij, bij den Boekhandelaar P. H. NOORDENDORP, op het Hofspui, te 's Hage.

* Er wordt gevraagd; Eene KEUKENMEID, die ook Huiswerk moet verrigten, en eene WERKMEID, die goed Naaijen kan en met de Wasch omgaan, beide van goede getuigenissen voorzien, liefst Protestant. Te bevragen bij den Boekverkooper P. C. DILL, te 's Hage, onder adres Letter A.

* Wordt met den 10 Mei aanstaande, of eerder, in een Burger Huisgezin verlangd: Eene MEID, welke goed van humeur is, goed kan koken en dat gene verrigten wat in eene zoodanige Huishouding gevorderd wordt, zullende het loon en de bewaamheid geëvenredigd zijn. De hierop reflecterende, gelieve zich, van goede getuigenissen voorzien, te adresseren bij den Boekverkooper R. VOGELÉN-SANK, te Gouda, met gefrankeerde Brieven, onder Lett. W.

AANBESTEDING.

Het Bestuur der Maatschappij tot Indijking en Bebouwing der Waard- en Groetgronden, zal, op Zaterdag den 5den April 1845, des middags ten 12 uur, in het Directie-gebouw te Winkel, onder nadere approbatie publiek aanbesteden:

Het maken van eene provisionele WONING, BERGPLAATS en STALLING, in de Polder Waard.

Het Bestek van bovengenoemd werk, zal 14 dagen voor de aanbesteding, te lezing liggen: te Hoorn, in het Logement de Doelen; te Alkmaar, in het Logement de Toelust; te Helder, in het Heeren-Logement en te Kolhorn bij de Greeve.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den eersten Opzigtter P. VAN DER STERR, te Winkel.

* Men vraagt met den eersten Mei aanstaande in de Stad Delft, of in deszelfs omtrek, bij een fatsoenlijk Huisgezin, zonder Kinderen, (de bewoner van middelbare jaren en Protestant), de gelegenheid om een ongehoud Heer van middelbare jaren, die eene goede gezondheid geniet, gaarne veel wandelt, goed en bescheiden van gedrag is, maar van zwakke geestvermogens, INWONING, goeden KOST en BEWASSING te geven, twee Kamers een ter Bewoning, en eene tot Slaapvertrek zullen voldoende zijn. Hetgeen men verlangt, is eene gestadige en geheele verzorging van gemelden Heer; terwijl den Heer van den Huize zal verpligt zijn, zich met hem veel bezig te houden.

Die hierop mogten reflecteren kunnen zich schriftelijk met gefrankeerde Brieven aanmelden, met opgave van gelegenheid en kosten over een geheel jaar gerekend, bij den Heer Boekverkooper H. LAGERWEIJ te Dordrecht, onder Letter S.

* Twee Dames vragen tegen Mei aanstaande, in een klein Stadje of aangenaam Dorp, een of twee GEMEUBELEERDE KAMERS, benevens de KOST en BEWASSING, bij voorkeur bij eene fatsoenlijke Familie, waar men in den huisselijken kring deelt, voor den prijs van f 400 's jaars. Hierop reilecterende adresseren zich met franco Brieven, onder Letter B, bij A. CRANENDONCQ, Boek- en Kunsthandelaar te Nijmegen.

* Te HUUR met Mei e. k., in de Grootte Houtstraat, nabij het Grootte Houthek: Vier Ongemeubeleerde BOVENKAMERS, waarvan drie met Stookplaatsen voorzien, benevens Meiden-Kamer; te bevragen bij J. VAN EK, Timmerman in de Gierstraat te Haarlem. Brieven franco.

* Te HUUR: Een BUITENVERBLIJF, genaamd GLIPLUST, voorzien van zes Kamers, gedeeltelijk gemeubeleerd, Zolder, Keuken, Kelder, Stalling voor twee Paarden en Berging voor Rijtuigen, benevens Wandeling in een Tuin; des verkiezende ook met Kost en Bediening. Te bevragen bij J. KRAMER, te Gliplust, op de Glip, onder Heemstede, boven Haarlem.

* UIT DE HAND TE KOOP, om met 10 Mei aanstaande te aanvaarden: Eene BOUWMANS-WONING, met Koe- en Paardenstalling, Dorschvloer, berging voor Rijtuigen, Kolenberg en verdere Getimmerten, benevens omstreeks 27 Bunders BOUW- en WEILANDEN, staande en gelegen in den Zeven-Ambachtspolder onder Ter-Aar. Te bevragen bij JOH. KEMPENAAR Cz., Administrateur te Woubrugge. Brieven franco.

VOOR GENEESKUNDIGEN.

Door toevallig vertrek naar buitenlands UIT DE HAND TE KOOP: Een APOTHEEK, van een Plattelands Heelmeester, met voorhandene Geneesmiddelen, staande in een aangenaam Dorp van de Provincie Gelderland, alwaar Protestantische en Roomsche Catholijke Kerken zijn, en hetwelk eene bevolking van ruim 2000 zielen heeft; deze zaak heeft sinds jaren een goed burgerlijk bestaan opgeleverd. Te bevragen met franco Brieven onder Lett. A. A., bij de Boekhandelaars A. MONGERS en ZONN, te Doesborgh.

* Te KOOP: Eene aanzienlijke partij DROOGE HAARD-ASCH. Te bevragen bij den Pachter van de Haard-Asch, te Woerden.

* Te KOOP: Extra schoone Witte MOERBEZIE-BOOMEN, zoo Hoog-als Laagstammen van de veredelde *à Feuille de Rose*, alsmede PLANTSOENEN in soorten, van de zogenoemde *Sauvageon* en *Morotti*, enz. Adres bij den Directeur van het Hooft-Etablissement der Maatschappij tot Invoering der Zijdeteelt in Noord-Brabant, H. BERAIL, te St. Michiels-Gestel, bij wien ook te bevragen zijn, en uithoofde van opruiming te KOOP worden aangeboden: Eene partij ACCASIA HEESTERS, tot zeer civiele prijs.

* WILLIGE VERKOOPING op Dingsdag den 3sten April 1845, des voormiddags ten 9 ure precies, op de Hofstede Land- en Visschlust in de Bijlmermeer (op dag tot 15 Julij 1845), van 40 Stuks uitmuntende schoone KOEIJEN en VAARSEN, die versche gekalfd hebben of nog Kalveren moeren, 2 Stuks driejarige OSSEN, 1 Bruin 5 jarig MERRIPAARD, een SPEELWAGENTJE, KOPERE MELKKETELS, KAAS-

VATEN, MELKKUIPEN, voorts BOEREN- en BOUWGE-REEDSCHAPPEN, TUIGEN en DIVERS. Alles op den ochtend van den Verkoopdag twee uren van te voren te bezigtigen.

* Op den 9den en 10den April 1845, des voormiddags ten negen ure, zal op den Nieuwen Haven, te Enkhuizen, ten overstaan van de Notarissen DUKER en BOLDINGH, verkocht worden, een netten INBOEDEL, bestaande uit divers Mobilair, welgevulde Bedden en Toebehooren, Mahonijhouten en andere Meubelen, waaronder welgeconserveerde antieke Stoelen met hooge Ruggen en Satijnen Zittingen, onderwetsche Waaiers, heldere Spiegel, zwaar Koper-, Ijzer-, Blik- en Tinwerk, Pendule, Aardewerk, fraaije Porceleinen Servies; oud Chineesch en Japansch Porcelain, roode Trekpotten; verder Horologien, Goud en Zilver, een Kabinetje met Hoorens en Schelpen, eene nette collectie Boeken, alsmede een Microscop.

* Op Dingsdag den 15den April 1845, des morgens ten 10 ure, zal men aan de Stalling van de Huizinge, genaamd Voorzorg, aan den Doorslag, onder de gemeente Jutphaas, ten overstaan van den Notaris STEVENS, te Utrecht, publiek om contant geld verkoopen:

Een Span bruine MERRIE PAARDEN, Inlandsch Ras, oud 7 en 8 jaren, eene Vigelante, eene Barouchette-Calèche, eene Tilbury, allen zoo goed als nieuw, eene extra mooie Arreslede, Tuigen en Stalgereedschappen, Gierwagens, Startkar, circa 4000 lb best gewonnen Hooi, twee Mestvaalten, eene Mangel, Persen, Tuinbanken en Tuinstoelen, Tonnen, Kuipen, 25 Glazendeuren, Klokken, eenig Timmer- en Brandhout, Afbraak, eene partij oud Ijzer, enz., behoorende tot de nalatenschap van Wijlen den Heer J. SCHALIJ, in leven Burgemeester van Jutphaas.

Alles daags vóór den Verkoop van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure te zien.

* VERKOOPING op den Huize *Marquette*, te Heemskerk, op Woensdag 16 April 1845, 's morgens ten 10 uur, van 9 beste KALF-SCHOTTERS, 1 GELDE-SCHOTTER, 3 KALF-KOEIJEN en 1 GELDE-KOE, uit liefhebberij aangekweekt, om betaald te worden op 1 November 1845.

* CHRISTIAAN REYTENBAGH, Notaris te Pijnacker, als lasthebber van zijn Principaal, zal ten Huize van den Kastelen *A. van Dijk*, in de *Gouden Star*, te Nootdorp, op Zaterdag den 29sten Maart 1845, veilen, en op Zaterdag den 5den April daaraanvolgende, finaal verkoopen:

10. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, met een overdekte Kolfbaan, gelegen aan de Zuidzijde van de Achterbuurt, in de Gemeente van Nootdorp, bij het Kadaster bekend Sectie C, No. 707, groot 9 Roeden en 10 Ellen. Verhuurd aan *J. Rijlaarsdam*, tot 1 Mei 1847, voor f 50 's jaars.

20. De Helt in een hecht, sterk HUIS, ERVE, TUIN en BOSCH HAKHOUT, benevens een ERF, waarop bevoorens een Woonhuis heeft gestaan, gelegen in de Gemeente van Hogeveen, bij Nootdorp, bij het Kadaster bekend Sectie B, No. 352, 352a, 353, 354, 355a, A. No. 641, B. No. 454 en 455, groot 63 Roeden en 51 Ellen.

* Op Vrijdag den 4den April 1845, des avonds ten 6 ure, zullen ten overstaan van W. L. KALKOVEN, Notaris in het Arrondissement Leyden, residerende te Oudshoorn, ten Huize van den Heer *W. Schouten*, Kastelein in het Logement *de Vergulde Wagen*, aan de lage zijde van den Rijn onder Aarlanderveen, publiek worden geveild en verkocht: Twee partijen extra goede en wel toegemaakte WEILANDEN, gelegen in de Zuid- en Noordeinder Polders onder Aarlanderveen, op het Kadaster bekend Sectie C, Nos. 767, 834 en 835, te zamen groot 1 Bunders, 88 Roeden en 37 Ellen. Bij Billetten breeder vermeld en omschreven.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen bij den Heer Mr. A. JONGKINDT CONINCK, Burgemeester en Advocaat te Aarlanderveen en ten Kantore van voornoemden Notaris te Oudshoorn, alwaar de Veilconditien drie dagen te voren ter inzage zullen liggen.

* MEINDERT VAN ORDEN, Makelaar, presenteert op Zaterdag den 5den April 1845, 's avonds ten zes ure, in het Logement de Otter te Zaandam, ten overstaan van den Notaris J. DOZY, te verkoopen:

Eene kapitale, hechte, sterke en welgeconditioneerde HOUTZAAGMOLEN, zijnde een Paltrok, genaamd *DE JONGE ARNOLDUS*, met deszelfs ERVEN, HAVENS, SCHUREN, SCHUITENHUIS, TREKZAGERIJ en GE-REEDSCHAPPEN, volgens Inventaris, benevens een daarbij staand WOONHUIS, ERVE en verdere AANHOORIGHEIDEN, alles staande en gelegen te Zaandam, Oostzijde, in 't Veld.

* PUBLIEKE VERKOOPING, in het Logement de *Wijman*, te Sandpoort, onder Velsen, op Zaterdag den 5den April 1845, 's middags om 12 ure, van een Stuk best WEI- of HOOLAND, gelegen in den Polder *de Oostbroek*, onder Velsen, bekend bij het Kadaster in Sectie D, No. 72, ter grootte van 4 Bunders 28 Roeden 30 Ellen. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie leggen ten Kantore van den Notaris C. SCHREUDER, te Velsen.

* De aanzienlijke VASTE GOEDEREN, in het Vierde District van Zeeland, onder Aardenburg en St. Kruis gelegen, zijn ingezet op Dingsdag den 11den Maart 1845, en zullen finaal worden toegewezen op de plaats der inzet te Aardenburg, op Dingsdag den 15den April 1845, om 9 ure. Informatien bij de Heeren Notarissen VAN DEN BROECKE, te Aardenburg en TISSOT VAN PATOT, te Maarssen.

* Men is voornemens, in den *Nieuwen- of Schutters-Doelen*, staande aan de Doelenstraat, te Alkmaar, op Vrijdag den 4den April 1845, des avonds ten vijf ure, in het openbaar te veilen en op Vrijdag den 11den dierzelfde maand, en ter zelfder ure, bij afslag te verkoopen: 10. Een extra wel ter nering staand WINKELHUIS en ERVE, te Alkmaar, aan de Zuidzijde van den Dijk, tusschen den Kooltuin en den Achterdam, Wijk C, No. 565, Kadaster Sectie B, No. 83; en 20. Een SCHUURSEL en MOSTERDMOLEN, met het daaraan verheelde WOONHUIS en SCHUUR en daarbij staande Schuur met Zand-, Schulp- en Kalkhokken, aan de Oude Hoorsche Vaart, buiten de Voormalige Vriesche Poort, onder Alkmaar, Buitenvijk B, No. 28, Kadaster Sectie C, No. 117. Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, te Alkmaar.

* OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING. Ten overstaan van den Notaris T. C. ROERING, residerende te Leidschendam, van:

10. Het van ouds zeer gerenomeerde LOGEMENT *HET EILAND*, allergunstigst gelegen aan den Vliet te Leidschendam, tusschen de Steden Leyden, 's Gravenhage en Delft, bestaande het Huis in twee ruime Zalen, vrolijke Opkamer, goede Slaapkamers, ruime Keuken, Kelders en Zolders; hebbende wijders een ruim Voorplein, Stalling voor twintig Paarden, zeer wel aangelegden Tuin, overdekte Kolfbaan, met daaraan gebouwde Billart-Kamer en Koepel en een Koepel aan den Vliet. 20. Eene zeer gelegene LEERLOOIJERIJ, met de daarbij behoorende goedingerigte Touwerij, Woonhuis, Schuren, Kuipen, verder Getimmerten en Erve; alsmede nog Huizen, Erven en eenige partijen best Wei- en Hooiland; alles breeder bij Billetten omschreven. Zullende de *Veiling* plaats hebben op Woensdag den 9den en de *Gunning* op Woensdag den 16den April 1845, beide des avonds ten zes ure, in het gezegd Logement *het Eiland*. Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. T. VAN RIJN, te 's Gravenhage, bij den Wel-Edelen Heer J. G. MACHWORTH, te Leidschendam, en ten Kantore van den Notaris ROERING, aldaar. Zullende bij laatstgenoemden drie dagen vóór de veiling tot op den dag der gunning, de voorwaarden der verkoop ter lezing liggen.

* Men is van mening, ten overstaan van Mr. B. VAN BERKEL, Notaris, residerende te Delft, op Woensdag den 23sten April 1845, des voormiddags ten 11 ure, in het Regthuis te Nootdorp, in het openbaar te veilen, en op Woensdag den 30sten dierzelfde maand, ten ure en plaatse voormeld, bij afslag te verkoopen:

Een sedert zeven jaren geheel nieuw gebouwd, hecht, sterk en gunstig gelegen HUIS, ingerigt tot eene *Timmermans-Winkel*, welke Affaire aldaar sedert onheugelijke jaren is uitgeoefend, altijd een ruim bestaan heeft opgeleverd

en uithoofde der droogmaking van de Nootdorpsche Plas- en in vervolg van tijd nog voordeeliger uitkomsten kan geven, met Schuur, Loodsen, Werf en Tuin; alles staande en gelegen aan de Waterzijde in de Kom der Gemeente Nootdorp, niet verre van de Stad Delft, Kadaster Sectie C., Nos. 678 en 647a, te zamen groot 7 Roeden en 19 Ellen; te aanvaarden den 2den Junij dezes jaars. De Kooper zal de helft van den uitteloven koopprijs tegen eene jaarlijksche aflossing van f 200 en rentebetaling a 5 ten honderd als eerste verband op het te verkoopen Pand kunnen gevestigd houden. Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris van Berkel.

* Door de Boekhandelaars DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, is a 20 Cents, alom verkrijgbaar gesteld:

ZAL ER IN NEDERLAND GEEN RONGE OPSTAAN?

Een Woord aan Roomsche-Katholyken en Roomsche-Katholyke Geestelijken, na den afloop van het

AMSTERDAMSCH E JUBELFEEST.

* Door den Boekhandelaar C. BIELEVELT te Utrecht, zal voortaan worden afgeleverd, en als vroeger alom verkrijgbaar worden gesteld:

Mr. J. C. VOORDUIN, GESCHIEDENIS EN BEGINSELEN DER NEDERL. WETBOEKEN, 11 Dln., 12 Stukk.

Afzonderlijk te bekomen als volgt:

Algemeene Inleiding en Burgerlijk Wetboek, 5 Dln., 6 Stukk.

Wetboek van Strafvordering, 6de en 7de Deel.

Wetboek van Koophandel, 8ste, 9de en 10de Deel.

Wetboek van Strafrecht, 11de Deel.

DE TWEDE DRUK VAN DE VJFDE DER

STAATKUNDIGE BRIEVEN,

is uitgegeven bij den Boekverkooper A. J. VAN WEELDEN te 's Gravenhage, en bij alle Boekverkoopers in het Rijk verkrijgbaar gesteld.

Ziet hier, wat gezegd wordt in de *Arnhemse Courant* van den 27sten Februarij II., na de verzekering, dat men de *Staatkundige Brieven* niet zonder verontwaardiging en afschuw kan lezen:

„Hadde de Schrijver ons oordeel over zijn geschrift ingewonnen, wij zouden niet gearzeld hebben, hem openhartig en welgemeend te verklaren: „dat wij nooit een slechtere zaak beter hoorden verdedigen.“ Want inderdaad, de Schrijver heeft zijne zaak uitermate goed bepleit, alle argumenten, al waren het ook maar schijn-argumenten, bijgebragt; kortom, hij heeft, gelijk men pleegt te zeggen, *er uitgehaald wat er in was*. Met dat al, kan het niet anders, of de Schrijver moet zijne zaak voor de Vierschaar der publieke opinie verliezen.“

De Schrijver der *Staatkundige Brieven*, ziet met vertrouwen, de uitspraak dier Vierschaar te gemoet.

* De Boekhandelaar J. F. SCHLEIJER, te Amsterdam, geeft heden uit:

Mr. G. W. VREEDE, Hoogleraar te Utrecht, *de Regeering en de Natie*, van 1672 tot 1795 (ontwikkeling van Staatsregtelijke Theoriën) f 1.50.

Bij bovengemelde ligt ter Pers de 2de aflevering van A. J. VAN DER AA, *Nederlandsch Oost-Indië*, enz., met Platen.

De Intekening blijft nog steeds opengesteld.

* Bij de Boekhandelaars MET en MEYLINK, te Haarlem, is uitgegeven: Het JAARBOEKJE van de Sociëteit tot aanmoediging van de verbetering van het Paardenras in Nederland, voor 1845. Prijs f 1-50. Het PROGRAMMA der Wedloopen en Harddraverijen, voor 1845. 20 Cents. Het REGLEMENT voor de Harddraverijen afzonderlijk gedrukt. 25 Cents.

* Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

DE BESLISSENDE URE.

VIER TOESPRAKEN AAN EENIGE JEUGDIGE VROUWELIJKE LIDMATEN.

bij het afleggen harer *Belijdenis* en hare eerste toemadering tot het *Avondmaal*; door *Mevr. de Wed. van Meerten*, a 60 Cents, en op best Papier in moiré Bandjes, a 90 Cents.

* Op heden is van de Pers gekomen bij J. C. SPIJKER Az., Boekverkooper, Reguliersplein, No. 4, te Amsterdam:

DE DAGERAAD,

WOORDEN TOEGEZONGEN AAN JOHANNES RONGE f -10.

WORDT NIET IN COMMISSIE GEZONDEN.

* Bij den Boekverkooper P. C. DILL te 's Gravenhage, is uitgegeven en verzonden:

IETS OVER ONS HOOGER ONDERWIJS.

IN GROOT OCTAVO. PRIJS 40 CTS. *Quaqua tetigeris, ulcus.*

* Bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers te Amsterdam, is van de Pers gekomen:

J. R. HUBER, Inleiding in de Heilige Schriften, des Ouden en Nieuwen Verbonds, 80. f 1.80.

* Bij J. G. BROESE, Boekhandelaar te Utrecht, is uitgegeven:

Synbolae Literariae, editio Doctorum in Gymnasijs Batavis Societas, Curant mandatu Societatis; G. DORNSEIFFEN, A. EKKER, A. DE JONGH. f 1.40.

Conspectus; J. G. OTTEMA, de Latina nominum Verborumque flexione; G. DORNSEIFFEN, de Graecorum Studio pulcri ejusque origine; W. C. L. CLARISSE, Inscriptiones Graecae tres explicavit; A. DE JONGH, annotationes ad locos quosdam Ciceronis; J. A. C. VAN HEUSDE Horatii sat. I., 9; enarravit; W. F. Scheij Carmen; memoria Sociorum defunctorum; Tabule Sociorum.

* Bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, en alom is te bekomen:

I. DE BESCHOUWINGEN over de NEDERLANDSCHE MARINE in 1844, beoordeeld door X. II. Z. a f 1.00.

II. Het ONTWERP van GRONDWETS-HERZIJNING, door de HH. THORBECKE e. s. *Met den onder aan elke bladzijde afgedrukten Tekst van die artikelen der Grondwet, waarvan de afschaffing of wijziging voorgesteld wordt.* f -60.

* Bij de Bijbel-Uitgevers en Bijbel-Handelaars DE ERVEN WED. F. G. ONDER DE LINDEN, Singel bij den Blaauwburgwal No. 320, te Amsterdam, is heden van de pers gekomen en alom verzonden:

DE PAUS EN HET EVANGELIE, of nog een afscheid van Rome, door J. J. MAURETTE, Pastoor van Serres (*Ariège*), in 1841. Prijs 65 Cents.

Deze Brochure, is vooral in den tegenwoordigen tijd, bij de woelingen in de Roomsche Kerk, hoogstbelangrijk.

* TEGEN VERMINDERDEN PRIJS, worden tot nadere Aankondiging aangeboden, de navolgende

TAALKUNDIGE WERKEN

VAN Mr. WILLEM BILDERDIJK:

NEDERLANDSCHE SPRAAKLEER f 2.80 in plaats van f 5.75.

WOORDENBOEK VOOR DE SPELLING DER NEDERDUITSCHEN TAAL f 1.20 in plaats van f 2.40.

AANMERKINGEN OP HUIDEKOPER'S PROEVE VAN TAAL- EN DICHTKUNDE f -90 in plaats van f 1.80.

Bestellingen worden, zoolang deze gelegenheid openstaat, opgenomen door alle solide Boekhandelaars in dit Rijk.

* ZOMER-CATECHISATIËN.

Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven: C. E. VAN KOETSVELD, NOODIG ONDERRIJPT voor mijn Leerlingen. *Tweede druk*, a 10 Centen.

Dit Boekje, zonder vragen en antwoorden, is nu bijzonder ingerigt, om in den zomer de overgeblevene Leerlingen nuttig bezig te houden, en kan bij ieder Vrageboekje of ook bij geheel mondeling onderwijs gebruikt worden.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE en ZONEN.